

OŠ ŽIRI

VLOGA HIŠNIH LJUBLJENČKOV V ŽIVLJENJU OSNOVNOŠOLCA

Biologija
raziskovalna naloga

Avtorici: Ana MALI, Sara KOSMAČ

Mentorica: Julijana GANTAR, PRU biologije in naravoslovja

Žiri, 2020

I KAZALO (VSEBINE)

Povzetek	IV
Zahvala	IV
1 UVOD.....	1
2 TEORETIČNI DEL.....	2
2.1 HIŠNI LJUBLJENČKI.....	2
2.2 PES	3
2.2.1 Bivališče	5
2.2.2 Prehrana	5
2.2.3 Skrb za zdravje.....	5
2.3 MAČKE.....	6
2.3.1 Prehrana	6
2.3.2 Veterinarska oskrba.....	6
2.3.3 Odpravljanje zunanjih in notranjih zajedavcev	7
2.3.4 Cepljenje	7
2.3.5 Igra in nega	7
2.3.6 Naravno vedenje mačk.....	7
2.3.7 Opravljanje potrebe	7
2.4 KUNCI	8
2.4.1 Prehrana	8
2.4.2 Bivalni prostor.....	9
2.4.3 Družabnost.....	9
2.5 AKVARIJSKE RIBE	10
2.5.1 Skrb za akvarij.....	10
2.5.2 Skrb za akvarijske ribe	10
2.5.3 Čiščenje sten akvarija z algami.....	11
2.5.4 Značilnosti skrbi za rastline.....	11
2.6 DRUGE MALE ŽIVALI	12
2.7 TERAPEVTSKE ŽIVALI.....	12
2.7.1 Učinki terapije.....	13
3 RAZISKOVALNI DEL	14
3.1 METODOLOGIJA	14
3.1.1 Opis vzorca raziskave	14
3.1.2 Opis merskega instrumenta.....	14
3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov.....	14
3.1.4 Obdelava podatkov.....	14

3.2 REZULTATI	15
4 RAZPRAVA	22
5 ZAKLJUČEK	24
6 VIRI IN LITERATURA.....	25
7 PRILOGE	

II KAZALO SLIK

Slika 1: Hišni ljubljenci	1
Slika 2: Izbira hišnih ljubljencov	2
Slika 3: Odgovorno odločanje za žival	3
Slika 4: Krtačenje psa	4
Slika 5: Pes pri umivanju	4
Slika 6: Prehranjevanje psa	5
Slika 7: Sprehajanje psov	6
Slika 8: Prehranjevanje mačk	8
Slika 9: Prehranjevanje kunca	9
Slika 10: Kunca	10
Slika 11: Akvarij z akvarijskimi ribami	11
Slika 12: Morska prašička	12
Slika 13: Terapija s pomočjo živali	13

III KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ali imaš hišnega ljubljenca?	15
Graf 2: Katerega hišnega ljubljenca bi imel?	15
Graf 3: Zakaj si ga želiš imeti?	16
Graf 4: Kdo bi skrbel za žival?	16
Graf 5: Katero žival imaš doma?	17
Graf 6: Kdo skrbi za hišnega ljubljenca?	17
Graf 7: Kje si dobil hišnega ljubljenca?	18
Graf 8: Koliko časa mu posvetiš na dan?	18
Graf 9: Kdaj se s svojo živaljo ukvarjaš?	19
Graf 10: Ali ti žival pomeni več od telefona?	19
Graf 11: Kaj ti pomeni žival?	20
Graf 12: Za kaj si zadolžen pri hišnem ljubljencu?	20
Graf 13: Koliko časa ga že imaš?	21

IV KAZALO PRILOG

- Priloga 1: Anketa
- Priloga 2: Hišni ljubljenci nekoč - intervju

Povzetek

Naloga v teoretičnem delu predstavi najbolj pogoste oz. najbolj popularne hišne ljubljence. Opisani so psi, mačke, kunci, akvarijske ribe, morski prašički... V nalogi je razloženo, kako poskrbimo za njihovo urejeno bivališče (pasja uta, kletka, akvarij...) ter kako in s čim hranimo živali (doma pripravljena hrana, voda, industrijski izdelki, konzerve, briketi...). Poudarek je na skrbi za zdravje in čistočo hišnih ljubljencev (dolžnost lastnika, veterinarska oskrba) ter kaj živali pomenijo posamezniku, kakšno vlogo imajo v okolju, kjer živijo, kdaj jih poznamo kot terapevtske živali... V praktičnem delu se naloga usmeri k vlogi hišnih ljubljencev pri žirovskih osnovnošolcih. V pomoč pri raziskovanju so bila vprašanja iz ankete in intervjuja.

Ključne besede: ljubljencek, odgovornost, čistoča, žival

Abstract

The research in the theoretical part presents the most frequent or the most popular pets. The research describes how we take care of their orderly habitation, how and with what we feed them, how we take care for them and are responsible for their health and cleanliness, what an animal means to an individual, what role or function they have as therapeutic animals ... In the practical part, the research explores the role of pets in the lives of Žiri elementary school children. The survey and interview questions were used in the research.

Keywords: pet, responsibility, cleanliness, animal

Zahvala

Zahvaljujema se vsem anketirancem, ki so izpolnili anketne vprašalnike in tako zelo pripomogli, da sva lahko izdelali svojo prvo raziskovalno nalogo, za katero sva se sami odločili. Posebna zahvala gre učiteljici Julijani Gantar, saj nama je bila kot mentorica v veliko pomoč pri delu. Zahvaljujema se tudi najinim starim staršem, od katerih sva izvedeli, kakšno vlogo so hišni ljubljenci imeli v preteklosti.

1 UVOD

V raziskovalni nalogi sva želeli izvedeti čim več o skrbi za različne hišne ljubljence, ki jih imajo učenci naše osnovne šole doma. Zavedava se, da je skrb za različne živali zelo odgovorna stvar.

Veseli sva, da večina ljudi odgovorno in zavzeto skrbi za svoje ljubljence. Se pa najdejo seveda tudi taki, ki živali zlorablajo in ne znajo pravilno poskrbeti zanje.

Vsaka žival mora imeti primerno velik in čist bivalni prostor, redno svežo hrano in vodo, možnost gibanja, mora biti veterinarsko pregledana, po možnosti kastrirana ali sterilizirana, če nočemo imeti nezaželenih živalskih mladičev.... Žival ne sme biti sama in ji moramo nameniti dovolj pozornosti.

Pri odgovorni skrbi za živali se pojavljajo problemi pri čistoči njihovega bivalnega prostora, saj se nekaterim ljudem gabijo živalski iztrebki ali pa se izgovarjajo, da jim primanjkuje časa za čiščenje, ker se jim ne da...

Sva enotnega mnenja, da ko sprejmeš žival v svoj dom, ji moraš nuditi vse, kar potrebuje.

Med učenci tretjega, šestega in devetega razreda naše šole sva izvedli anketo in z odgovori na vprašanja poskušali ugotoviti, kakšen vpliv ima hišni ljubljencek v življenju žirovskega osnovnošolca.

V nalogi sva postavili šest hipotez:

Hipoteza 1: Večina osnovnošolcev si želi imeti vsaj enega hišnega ljubljenceka.

Hipoteza 2: Hišni ljubljenceki so večina družinski projekt in osnovnošolci ne skrbijo sami zanje.

Hipoteza 3: Najbolj pogost hišni ljubljencek je pes.

Hipoteza 4: S hišnim ljubljencekom se učenci sproščajo.

Hipoteza 5: Večina osnovnošolcev ima doma hišnega ljubljenceka več kot dve leti.

Hipoteza 6. Hišni ljubljencek učencu pomeni več od telefona.

Slika 1: Hišni ljubljenceki

Vir: <https://www.lu-ilirska-bistrica.si/2017/04/14/predavanje-male-domace-zivali-in-hisni-ljubljenceki/> (12. 12. 2019)

2 TEORETIČNI DEL

2.1 HIŠNI LJUBLJENČKI

Hišni ljubljenci so domače živali, ki prebivajo v stanovanju ali hiši in svojim lastnikom delajo družbo. Običajno so to psi, mačke, glodalci in druge živali. Odločitev za ljubljenco mora biti trezna in premišljena. Lastništvo živali je velika odgovornost, saj v gospodinjstvo sprejmete živo bitje, ki bo vse svoje življenje v veliki meri odvisno od vas. Vi boste odločali, če bo žival imela čudovito življenje, samo srednje dobro ali pa bo živetarila. Preden se odločite za nakup ali posvojitev in sprejem odgovornosti, se morate vprašati naslednje:

- ali imate dovolj bivalnega prostora za to žival,
- ali ji boste lahko omogočili dovolj gibanja,
- ali bo pri vas dobivala primerno hrano,
- kakšna je pričakovana življenjska doba te živalske vrste,
- kam boste dali žival v času dopusta ali če slučajno zbolite,
- kako boste poskrbeli za preprečevanje kotitve nezaželenih mladičev,
- katere so najpogostejše težave, ki jih imajo ljudje ob bivanju s to vrsto in ali ste se sami pripravljani spopasti z njimi,
- kako boste zagotovili, da vaš ljubljenc ne bo moteč za okolico,
- ali boste zmogli stroške finančnega vzdrževanja živali,
- katere so redne veterinarske storitve, ki jih ta vrsta potrebuje in ali je to v vašem dosegu,
- ali se vsi v gospodinjstvu strinjajo s prihodom novega družinskega člana?

Slika 2: Izbira hišnih ljubljencov

Vir: <http://mackon.eu/zival-kot-darilo-pred-neodgovornim-dejanjem-dobro-premislite/> (12. 12. 2019)

Da ne bi bili vi nesrečni z ljubljencem in on z vami, je pomembno, da se za žival odločate glede na potrebe posamezne živalske vrste in glede na svoj življenjski slog. Izberite si tako žival, ki se bo lepo vključila v vaše življenje, ne da bi se morali pretirano prilagajati. Seveda vsako sobivanje zahteva neko mero prilagajanja, a če recimo nimate veliko prostega časa in ste veliko zdoma, potem pes najverjetneje ni prava izbira za vas. Nikar se ne odločajte za žival na hitro, pač pa si vzemite čas za premislek, saj gre za odločitev, ki bo vplivala na vaše življenje za dlje časa.

Slika 3: Odgovorno odločanje za žival

Vir: <https://siol.net/trendi/ustvarimo-boljsi-svet/je-vasa-druzina-pripravljena-na-hisnega-ljubljencka-400132> (9. 1. 2020)

Smiselno je, da se čim bolj poučite o potrebah posamezne živali, sploh če se za neko živalsko vrsto odločate prvič. Preberite kakšno knjigo, poiščite informacije na spletu in stopite v stik s kom, ki tako žival že ima. Zberite čim več različnih informacij, da boste res vedeli, v kaj se podajate.

Nikar naj ne bo vaš edini vir informacij oseba, ki vam žival prodaja ali podarja, saj vam utegne zamolčati kakšne neprijetne vidike bivanja z neko živalsko vrsto. Tako recimo vam lahko vzreditelj neke pasme psov naslika življenje s to živaljo drugače, kot je v resnici, samo zato, da bi vam prodal mladiča. Ali pa trgovec, ki želi na vsak način prodati neko manjšo hišno žival (čimčilo, ptico, zajčka itd.), kupcu ne pove, kako veliko kletko potrebuje taka žival, saj se boji, da kletke ne bi imeli kam postaviti ali bi se jim zdela predraga in se tako ne bi odločili za nakup. Iz take slabe ali napačne informiranosti pa lahko nastane prava polomija, tako za kupca/posvojitelja kot za žival.

Opremljeni s pravimi informacijami boste lahko sprejeli odločitev, ki je kasneje ne boste obžalovali. Ljubljenček bo v vaše življenje prinesel kup lepega in pozitivnega, kar je nenazadnje tudi smisel lastništva živali.

Vsaka žival v domu, tudi če ne sodi med tiste, ki jih krasi kosmat kožušček, pomeni nekaj več čiščenja in pospravljanja, kot če je ne bi bilo. Hišne živali pa so sploh zgodba zase, predvsem če ste zelo občutljivi na higieno doma.

<https://www.dzzz.si/novice/baza-znanja/odgovorno-odlocanje-za-ljubljencka>, december 2019
<https://www.dominvrt.si/kako-izbrati-hisnega-ljubljencka-za-vas-dom.html>, december 2019

2.2 PES

Domači pès (znanstveno ime *Canis lupus familiaris*) je štirinožni sesalec iz družine psov, podvrsta volka, ki so jo udomačili pred skoraj 15.000 leti in je bil prva udomačena žival. Od takrat so se psi razširili po vsem svetu in spremljajo ljudi v večini preteklih ter sedanjih kultur, kot delovne živali, čuvaji, lovski pomočniki ali samo hišni ljubljenčki. Po novejših grobih ocenah šteje celotna svetovna populacija med 700 milijoni in milijardo psov, s čemer so najštevilčnejši plenilci na Zemlji.

Za dejavnosti vzrejanja, vzgoje in neformalnega preučevanja psov se uporablja skupni izraz kinologija.

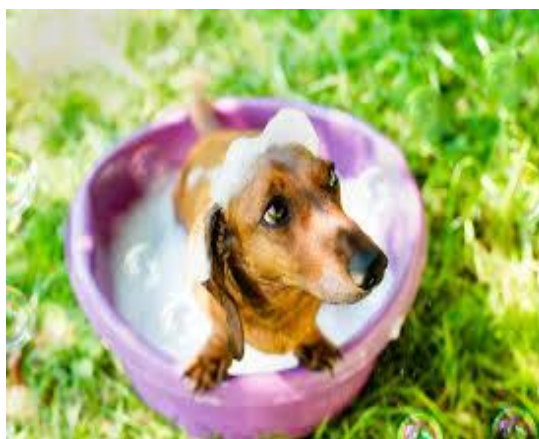
Pes je človeku najbolj zvesta žival in najboljši prijatelj, čuvaj doma, varen spremljevalec po nevarnih poteh, vodnik slepih, pomočnik kriminalistom, reševalec ponesrečencev v planinah itd. Zato je naša dolžnost, da mu njegovo zvestobo vračamo s pravilnim ravnanjem.

Slika 4: Krtačenje psa

Vir: <https://1nadan.si/ponudba/12930/popolna-nega-psa-do-20-k> (9. 1. 2020)

Ker je pes po naravi svobodno bitje, je veriga zanj ujetništvo in muka. Stalno priklenjen pes ni dober čuvaj. Pes po nagonu brani svoj dom: neprestano laja in tako ne vemo, ali prihaja tujec ali pa želi priklicati gospodarja. Priklenjenega psa lahko nekoliko osvobodi dolga tekoča veriga, pritrjena na žico; to je najmanjša svoboda, ki jo more imeti pes čuvaj. Brezvestni gospodarji puščajo pse, ki čuvajo vinograde ali poljske pridelke, kar na prostem, brez zavetja pred vremenskimi nepravilnostmi, brez pitne vode in hrane.

Slika 5: Pes pri umivanju

Vir: <https://deloindom.delo.si/vrt-in-zivali/zivali/visoke-temperature-terjajo-posebno-skrb-tudi-za-zivali> (9. 1. 2020)

2.2.1 Bivališče

Najboljša je lesena pasja uta z dvojnimi stenami, dovolj velika in postavljena 10 cm od tal. V uti naj bo otep suhe slame ali čiste krpe; vhod naj bo obrnjen proti jugu, okolica ute mora biti vedno čista. Pred pasjo uto naj bo položena gladka deska brez žeblicev. Bivališče mora biti nepremočljivo (suho), varno pred neugodnimi vremenskimi razmerami (sneg, veter, dež, sončna pripeka). Pes se počuti v uti varnega pred zlikovci, ki običajno priklenjene pse dražijo, kamenjajo, obstreljujejo itd. Pes čuvaj mora imeti okrog vratu širok usnjen ovratnik. Nikakor pa ne verige! Veriga, ki teče od njegove ovratnice do priključka na žico, naj bo lahka, dolga pa najmanj 3 do 4 m.

2.2.2 Prehrana

Osnovna pasja hrana je meso. Psu poleti zelo škoduje stara skisana hrana oziroma zmrznjena hrana pozimi. Najmanj enkrat dnevno mora pes dobiti izdaten obrok zdrave hrane, poleg tega pa mora nujno imeti vedno in dovolj sveže pitne vode.

Slika 6: Prehranjevanje psa

Vir: [https://www.dominvrt.si/zivali/taksna-hrana-je-za-ljubljencke-lahko-nevarna.html\(modal:p/mailling\)](https://www.dominvrt.si/zivali/taksna-hrana-je-za-ljubljencke-lahko-nevarna.html(modal:p/mailling)) (9. 1. 2020)

2.2.3 Skrb za zdravje

Pes zboli, če užije kosti perutnine, ker se mu velikokrat zataknejo v prebavilu. Vsakega mladega psa naj da gospodar oz. lastnik takoj cepiti proti pasji steklini. Seznam cepljenja je vsako spomlad objavljen v dnevnem časopisju ali drugih javnih oblikah. Lastnik dobi ob cepljenju knjižico, ki jo mora skrbno hraniti. Če pes ni cepljen, je lastnik lahko kaznovan, psa pa se mu lahko odvzame. Takoj ko pes pokaže najmanjše znake kakšnega obolenja, je lastnik dolžan žival odpeljati do najbližjega veterinarja in to takoj, brez odlašanja. Bolnega psa je lastnik dolžan negovati, dokler žival ne ozdravi. Do neozdravljivo bolnega oziroma ostarelega psa bodimo humani. Odpeljimo ga k veterinarju, ki ga bo neboleče usmrtil. Injekcija bo psu skrajšala trpljenje v nekaj sekundah. Obvezno bodite navzoči, ko daje veterinar psu injekcijo za usmrnitev, zahtevajte ustrezno potrdilo in se še sami prepričajte, da je žival res mrtva.

Utapljanje mladičev v vodi je prav tako mučenje. Za humano odstranitev mladičev naj vedno poskrbi veterinar. Da bi preprečili prevelik prirastek psov, zlasti na podeželju, je priporočena kastracija mladih psov in sterilizacija psic, oboje lahko opravi le strokovno usposobljena oseba, veterinar! Enostavnejša je uporaba kontracepcijskih tablet za psice.

Upoštevajte sledeč nasvet: Ne puščajte psa brez nadzora, prepuščenega cesti, tavajočega po naselju. Pes ni otroška igračka.

http://clanki.kupimprodam.si/pravilna-oskrba-psa-najzvestejsega_clovekovega-prijatelja/, januar 2020

Slika 7: Sprehajanje psov

Vir: <https://povezujemo.si/oskrba-in-sprehajanje-psov-marjan-bester-s-p> (9. 1. 2020)

2.3 MAČKE

Mačke so zaradi svoje samostojnosti, samosvojega karakterja, nezahtevnosti, očarljivosti in nenazadnje mehkega kožuščka zelo priljubljeni hišni ljubljenci, ki s svojim prikupnim vedenjem omehčajo še tako nezainteresiranega člana družine. Če premišlujete, da bi si tudi vi omislili muco, se najprej poučite o osnovni oskrbi, ki jo mačka potrebuje, da bo zadovoljna in zdrava dočkala svojih 15-20 let.

2.3.1 Prehrana

Odrasle mačke dnevno potrebujejo dva obroka uravnovežene in kakovostne hrane, medtem ko mlade muce dnevno potrebujejo štiri obroke posebne hrane za mladiče. Količina in cena hrane, ki jo vaša mačka dobi, sta odvisni od vrste hrane, velikosti in aktivnosti mačke. Kakovostno hrano lahko kupite v vseh specializiranih prodajalnah za živali. Izbirate lahko med hrano v konzervah in briketi. Kupljeno hrano lahko kombinirate tudi z doma pripravljeno hrano (piščancem, govedino, ribo, jogurtom), ki pa ne sme biti slana in začinjena, zato mački ne dajajte ostanke z mize, saj to zanjo ni primerna hrana. Mačka naj ima vedno na voljo svežo vodo.

2.3.2 Veterinarska oskrba

Dolžnost lastnika je, da prepreči, da bi se živali nenadzorovano razmnoževale. Kastracije in sterilizacije so nujne, če želimo preprečiti rojstva neželenih mladičkov in širjenje spolno nalezljivih bolezni.

S kastracijo samca in sterilizacijo samice mucam omogočite bolj kakovostno življenje, saj kastrirane in sterilizirane muce v času parjenja ne uhajajo od doma in ne ogrožajo varnosti v prometu, poleg tega pa ne postanejo žrtve pretefov in prometnih nesreč. Sterilizacija in kastracija imata pozitiven vpliv na zdravje, saj sterilizirane in kastrirane mačke ne zboleajo za vnetjem rodil in rakom na seskih in modih. Poseg opravi veterinar in mačka že po dveh dneh popolnoma okreva.

2.3.3 Odpravljanje zunanjih in notranjih zajedavcev

Mački je treba redno odpravljati zunanje in notranje zajedavce, kot so bolhe, gliste in trakulje. Sredstva za odpravo zunanjih in notranjih zajedavcev se kupijo pri veterinarju. Lahko so v obliki tablet ali ampul, ki jih nanesete na kožo mačke.

2.3.4 Cepljenje

Mačke cepimo proti trem nalezljivim boleznim: mačji kugi, mačjem nahodu (virusno obolenje dihal) in levkozi.

Pred cepljenjem proti levkozi moramo s posebnim hitrim testom ugotoviti, ali je mačka že okužena. Test opravi veterinar, potrebuje pa vzorec krvi. Poleg cepljenja proti tem trem boleznim se priporoča tudi cepljenje proti steklini, zlasti za mačke, ki živijo blizu gozda.

Mačke prvič cepimo pri 9 tednih starosti ali 14 dni za tem, ko prvič pridejo v naš dom. Odrasle mačke je treba cepiti enkrat letno. Za podroben program cepljenja povprašajte veterinarja.

2.3.5 Igra in nega

Mačka je rada v človekovi družbi, zato ji namenite nekaj svojega prostega časa in se z njo ukvarjajte in igrajte. Igranje z mačko ni samo zabavno, ampak na takšen način tudi krepite odnos z vašo ljubljeno. Mački s česanjem redno negujte kožuh, še zlasti če ima daljšo dlako, in jo po potrebi tudi okopajte. Če ima predolge kremplje, jih s posebnimi škarjami pristrizite. Pri tem morate paziti, da ne poškodujete živca, saj je to za mačko zelo boleče. Najbolje je, če vam postopek pokaže veterinar.

2.3.6 Naravno vedenje mačk

Kot lastnik mačke morate poznati naravno vedenje mačke, ki ga ne smete preprečevati, ampak morate mački pustiti, da ga izrazi. Z določenimi ukrepi se lahko izognete temu, da bi naravno vedenje vaše muce za vas postalo nezaželeno vedenje.

2.3.7 Opravljanje potrebe

Mačke so izredno čiste živali in se hitro naučijo uporabljati mačje stranišče. Stranišče naj bo na takem mestu, da ima mačka med opravljanjem potrebe mir in da zraven niso posodice s hrano. Napolnjeno naj bo s posebnim peskom, čistiti ga je treba vsak dan, če imate več mačk, celo večkrat na dan. Če je stranišče zelo umazano, se lahko zgodi, da bo mačka svojo potrebo raje opravila drugam, zato poskrbite, da bo stranišče vedno čisto in da bo v njem dovolj peska. Včasih se zgodi, da mački ne odgovarja pesek v stranišču in zato noče vanj opravljati potrebe. V takem primeru zamenjajte pesek. Mačka, ki opravi potrebo izven stranišča, je lahko tudi pod stresom ali pa ima lahko vnetje spodnjih sečil, zato mačke NIKOLI ne kaznujte, če se je ponečedila izven stranišča.

Slika 8: Prehranjevanje mačk

Vir: <https://www.hov-hov.si/2019/11/pravilna-prehrana-macke/> (23. 1. 2020)

2.4 KUNCI

2.4.1 Prehrana

Pravilna sestava in zdrava prehrana sta pri kuncih zelo pomembni. Prepoznamo ju po bleščečem kožuščku, ustreznosti teži in velikosti kunca ter njegovi živahnosti.

Glavnina hrane naj bo kvalitetno in mešano seno in mešana trava. Kunci imajo na svojem vsakodnevem jedilniku zelo radi tudi svežo travo. Najboljše je, da kunca spustite v ogrado zunaj pred hišo, da se popase in hkrati tudi malo razgiba, vendar trava ne sme biti rosnata ali mokra.

Jeseni jim lahko ponudite tudi odpadlo listje jablan in leske. Kunci imajo zelo radi regrat, trpotec, liste robide in maline, gozdni jagodnjak, kamilico, leskove in gabrove veje z listi in popki, veje pečkatega sadnega drevja, jabolka, hruške in jagode. Prav tako jim lahko dnevno ponudite korenje z listi, zeleno, liste cvetače, koruzne storže, brokoli, repo, bučke, motovilec, solato, zelje in brstični ohrovt, vendar to naj le popestri njihov jedilnik. Svežo in sočno hrano mu začnite ponujati postopno, saj bo drugače požrešno planil nanjo, kar bo povzročilo prebavne motnje.

Izogibajte pa se preveliki količini detelje. Kunca ne hranite z vejami koščičastega sadja, vejami hrasta in kostanja. Prav tako zanje niso primerni čebulnice, jajčevci, rabarbara, listi krompirja ter zeleni plodovi paradižnika ali stroki fižola, saj so za kunca strupeni.

Kuncu lahko ponudite tudi mešanico semenk, peletov in drugih dodatkov, vendar naj ta hrana dnevno ne presega 50 g. Mešanica industrijske hrane vsebuje vse pomembne minerale in vitamine, ki jih kunec potrebuje. Posodico s hrano pa po uri ali dveh odstranite.

Vsa omenjena hrana naj bo le popestritev jedilnika.

Najpomembnejši del prehrane je seno, ki mora biti vedno na voljo, dan in noč, v neomejenih količinah. Seno ima namreč veliko pomembnih funkcij. Zobje kunca stalno rastejo, predvsem sprednji glodači rastejo zelo hitro, kar 2-3 mm na teden. Žvečenje sena pomaga pri pravilni in

enakomerni obrabi celotne zobne ploskve. Seno je tudi pomemben vir vlaknin, ki so potrebne za zdravo prebavo. Poleg tega uravnava prebavne procese in vrenje v črevesju, omogoča razmnoževanje koristnih bakterij in njihovo neovirano delovanje. Prav tako glodanje sena preprečuje dolgočasje.

Seveda pa ne smemo pozabiti na svežo vodo, ki jo moramo redno menjati. Posodica za vodo mora biti vedno čista in vedno polna sveže vode.

Slika 9: Prehranjevanje kunca

Vir: <http://www.zvc.si/storitve/12-male-zivali/59-posebnosti-kuncev-in-z-njimi-povezane-zdravstvene-te%C5%BEave-2.html> (30. 1. 2020)

Včasih boste opazili, da bo kunec zaužil tudi svoje iztrebke. To je normalno. Kunec bo zaužil svoj jutranji kakec, ki je bogat z vitamini in hranilnimi snovmi. Kunčeva prehrana je namreč težko prebavljiva. Ko hrano prvič zaužije, jo predela. Ko pa hrano zaužije drugič v obliki svojih iztrebkov, pa izkoristi njene hranljive snovi.

Kunec stalno kaj gloda ali žveči. Če pri svojem kuncu opazite nezainteresiranost za hrano, izgubo apetita, napihnjenost ali škripanje z zobmi, kar lahko nakazuje na hude bolečine v trebuhu, ga morate takoj pripeljati k veterinarju, da ugotovi, kaj je narobe.

2.4.2 Bivalni prostor

Najprimernejša temperatura za kunce je med 15°C in 20°C. Kletka naj bo primerno osvetljena in ozračena. Kunci imajo radi čistočo. Za njihovo stranišče jim lahko pripravite mačje stranišče, ki ga bodo z veseljem uporabljali. Stranišče ali del nastilja, ki ga kunec uporablja za stranišče, je potrebno redno menjavati, najmanj enkrat na dan. Kunec bo zelo vesel, ko ga boste izpustili iz kletke, vendar morate prostor, kamor ga boste izpustili, najprej skrbno preveriti in zavarovati. Kunci namreč glodajo vse, kar vidijo. V prostoru zavarujemo električne kable, kozmetiko in čistila ter preverimo, da v okolici ni vročih in ostrih predmetov ter rastlin, ki so za kunca strupene.

2.4.3 Družabnost

Kunci so zelo družabne živali. V naravnem okolju živijo v združbah po 6 do 9 odraslih živali. Kunci potrebujejo veliko vaše pozornosti in druženja in si morate zanj vzeti kar nekaj časa. Če kunec velik del dneva preživi sam, vam svetujemo, da mu poiščite družbo. Najbolje se razumeta kastriran samček in sterilizirana samička, ki se s časoma zelo navežeta drug na

drugega. Dobro se razumeta tudi kunec in morski prašiček. Dva samčka pa se prepirata za ozemlje in prevlado.

<https://www.primavet.si/kunci-in-skrb-zanje/>, januar 2020

Slika 10: Kunca

Vir: https://www.zoohit.si/shop/nasveti_za_hisne_ljubljencke/male_zivali/zajci (30. 1. 2020)

2.5 AKVARIJSKE RIBE

Ribe spadajo med vretenčarje in jih ločimo v dve skupini: sladkovodne in morske ribe. Akvarijske ribe imenujemo tiste, ki so dovolj majhne, da lahko živijo v akvariju in imajo določene posebnosti, in sicer glede na zunanji videz, obliko, barvo, način plavanja, način razmnoževanja ali pa imajo določene posebnosti, ki jih druge, običajne ribe nimajo (npr. električni organi, način prisvojitve hrane, način komuniciranja idr.). Razmnoževanje rib je tiha želja vsakega akvarista. Gojenje oziroma razmnoževanje rib je opravilo, kjer ne smemo biti površni ali nestrpni; upoštevati moramo biološke in fiziološke norme, ki jih neka vrsta zahteva v času razmnoževanja (Jerič, 1984).

2.5.1 Skrb za akvarij

Ribe in flore (rastlin) ni treba hraniti samo z mesečno spremembo vode. Skrb za akvarij poskrbi za majhen svet. Potrebno je spremljati čistost in temperaturo vodnega okolja. Tla na dnu ne smejo biti zamašena. Tudi oprema zahteva redno servisiranje. To znanje akvarijske oskrbe je ključ do dolgega in zdravega življenja njenih prebivalcev.

Umetni rezervoar z ribami je ekosistem. Njeni prebivalci se hranijo, rastejo, proizvajajo odpadke. Rastline porabijo nekatere snovi iz vode, medtem ko dodeljujejo druge. Glavna težava s takšnim sistemom je njeno zaprtje, kar pomeni nestabilnost. Konec koncev, njeni prebivalci obstajajo na račun organske snovi - krma. Življenje v takem okolju je odvisno od redne pozornosti gostitelja.

2.5.2 Skrb za akvarijske ribe

Čas hranjenja je najprimernejši čas za iskanje. Večina rib izhaja iz zavetišča, ki se zadržuje na odprtem. Akvarijske ribe je treba preveriti na treh točkah: prisotnost vseh rib; videz (brez madežev, ran, pordelosti, razjed itd.); vedenje (aktivnost, prisotnost apetita).

Mnoge ribe najdejo nekaj krajev, ki jim služi kot skrivališče. Če se riba obnaša nenavadno, potem je potrebno pozorneje spremljati. Zaželeno je, da jo celo premaknemo v ločen akvarij - karanteno. Tako je lažje spremljati njeno stanje.

Zelo pomembno je, da se bolne ribe vedno loči od drugih. V nasprotnem primeru so lahko zdravila, ki so v vodnem okolju akvarija, jedli neokuženi prebivalci, kar škoduje njihovemu zdravju. Ob upoštevanju stanja bolnih rib, se zdravljenje izvaja s popolno izolacijo ali začasno 20-30 minut.

Slika 11: Akvarij z akvarijskimi ribami

Vir: <https://www.pinterest.com/pin/251286854179596671/> (30. 1. 2020)

2.5.3 Čiščenje sten akvarija z algami

Povprečno čiščenje ne rabi veliko časa. Rib ni treba premikati, vendar je treba električno opremo odklopiti. Izjema je zunanji posodni filter. Če je njegova cev za dovod vode pod nivojem vode, lahko napravo pustimo delovati. Splošno čiščenje pa vključuje čiščenje sten, odvajanje akvarijske vode, oranje rastlin... Potem ribe začasno premaknemo in notranji filter postavimo v združeno tekočino in vključimo. To je potrebno za ohranjanje kolonije bakterij v njej.

2.5.4 Značilnosti skrbi za rastline

Živo floro je treba redno rezati. Rastline z dolgimi stebli se razvijajo v višini, segajo v površino vode in še bolj. Tako plujejo po površini, ki samo pokvari videz akvarija. Obrezovanje rešuje ta problem, vendar ga je potrebno izvesti kompetentno. Rastline se skrajša. To je mogoče z odstranitvijo vrhov na mestu, kjer se oblikujejo veje. Torej iz ene dolge rastline pusti lep grm. Rezani deli se lahko uporabljajo za vzrejo novih primerkov.

Druga lastnost je vsebnost nitratov. Njihova normalna koncentracija je pomembna ne le za ribe, ampak tudi za vegetacijo. Slednji obdelujejo te snovi, vendar pogosto daleč od zadostne

količine. To je posledica razmerja med ribami in rastlinami - prva, praviloma precej prevladuje nad ostalimi. Raven nitratov se povečuje tudi zaradi povečane količine odpadkov. Razlog za to je redno hranjenje akvarijskega prebivalstva. Njihovi sorodniki v naravnem okolju ne dobijo take prehrane.

<https://ekobutik.si/house/skrb-za-akvarij-rastline-in-ribe-korak-za-korakom-navodila-za-dnevne-in-tedenske-manipulacije>, februar 2020

2.6 DRUGE MALE ŽIVALI

Med manjšimi kosmatimi domačimi ljubljenci so bili včasih priljubljeni hrčki in morski prašički, zadnje čase pa se pojavlja trend domačih podgan, hišnih zajčkov in belih dihurjev. Za vse velja, da ne potrebujejo stalne človekove pozornosti, prav tako pa se ne gibljejo po vsem stanovanju, saj bivajo v kletkah.

Domače podgane so presenetljivo inteligentne in čiste živali, njihova odlika pa je tudi, da se navežejo na človeka in le redko ugriznejo. Otroci se bodo lahko zabavali ob igranju z njimi in jih naučili marsikateri trik.

Podobno kot morski prašički vam bodo tudi podgane (in zajčki) hvaležni, če jih boste posvojili v paru, a potem se pripravite, da se bo razmerje družinskih članov kmalu povečalo.

Beli dihurji so, svoji ljubkosti navkljub, relativno zahtevni kar se tiče oskrbe, saj so zelo družabni in se je treba z njimi veliko ukvarjati. Potrebujejo vsaj 3-4 ure tekanja in igranja izven kletke dnevno. Dihurji za opravljanje potrebe uporabljajo posodo s higienskim posipom, navajanje na čistočo je podobno kot pri mačkah, vendar pa zahteva nekoliko več potrpežljivosti. Večina, predvsem mladih dihurjev, grize in ščipa. Komunikacija in igra med vrstniki je lahko zelo groba in če dihurčka ne naučimo, da mi nismo njegov vrstnik, bo tako komuniciral tudi z nami. Vzgoja dihurja sicer ni dosti drugačna od vzgoje mačjega ali pasjega mladiča.

<https://www.dominvrt.si/kako-izbrati-hisnega-ljubljencka-za-vas-dom.html>, februar 2020

Slika 12: Morska prašička

Vir: <https://www.podarimo.si/258478-morski-prasicki-samicki> (6. 2. 2020)

2.7 TERAPEVTSKE ŽIVALI

Za terapevtske namene se poleg konjev uporablja tudi pse, mačke in druge male živali (hišne kunce, morske prašičke, činčile). V tujini so ponekod tudi zelo priljubljene lame, delfini in nekatere domače živali kot na primer koze ali ovce. Redkeje, pa vendar, se v terapevtske programe vključujejo tudi "hladnokrvne" živali, kot so ribe, želve, polži, kače.

2.7.1 Učinki terapije

Učinki druženja z živalmi na telo in dušo človeka so dokazani. Ljubljenci znižujejo naš krvni tlak, raven trigliceridov in slabega holesterola, kaže raziskava, ki jo v svoji knjigi Vodja krdela citira Cesar Millan (2011). Stik z mehko in toplo živalsko dlako deluje pomirjajoče, vpliva na srčni utrip, sprošča mišice in zmanjšuje ali odpravlja napetosti.

Stik z živaljo tudi sproža izločanje večjih količin endorfinov v človeškem telesu, ki so znani kot hormoni sreče, ob pogostih in rednih stikih z živalmi, pa se dokazano zmanjša tudi poraba protibolečinskih zdravil in pomirjeval, saj bližina živali zmanjšuje stres in raven bolečine.

Pogovor z živaljo poleg tega deluje tolažilno, zmanjša občutek osamljenosti in depresivno razpoloženje. Laboratorijske preiskave kažejo, da sta že po nekaj minutah crkljanja tako žival kot človek podobno sproščena in imata podobno tudi stanje blagodejnih hormonov, kot so prolaktin, oksitocin in feniletilamin.

Terapija je učinkovita pri zdravljenju številnih vedenjskih motenj, kot so pomanjkljiva socializacija, nesamozavest, slabi učni uspehi, nezbranost, destruktivno vedenje.

Pomaga lahko pri boleznih, kot sta avtizem in Downov sindrom. Blagodejni učinek ima tudi pri depresivnem sindromu pri ostarelih, pri lajšanju nevrotične napetosti in preganjavice. Pospeši okrevanje po boleznih, pomaga pa tudi pri težavah z motoriko.

<https://www.biblos.si/isbn/9789612513863>, januar 2020

<https://www.zavod-pet.si/wpcontent/uploads/2018/12/horvat-kokalj-valentina.pdf>, februar 2020

<https://vizita.si/rubrika/zdravje/terapija-s-pomocjozivali.htm>, februar 2020

Slika 13: Terapija s pomočjo živali

Vir: <https://siol.net/media/img/20/b3/f7cacb186fe3f69ace47.jpeg> (6. 2. 2020)

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 METODOLOGIJA

Pri raziskovanju sva si pomagali z anketnim vprašalnikom za učence in z vprašanji, s pomočjo katerih sva izvedli intervju z najinimi starimi starši.

3.1.1 Opis vzorca raziskave

Anketirali sva učence 3., 6. in 9. razreda. Skupaj 162, 83 moškega in 79 ženskega spola. Pri raziskovanju sva intervjuvali še najine stare starše, ki so nama povedali, za kakšne namene so imeli hišne ljubljence, ko so bili sami otroci. Njihovi odgovori so bili zelo zanimivi in nama pomagali pri raziskovanju.

3.1.2 Opis merskega instrumenta

Anketa je metoda, v kateri preverimo hipoteze. Anketo o hišnih ljubljenceh sestavlja 10 oz. 13 vprašanj. Vprašanja v anketi so zaprtega in delno odprtega tipa ter sprašujejo po splošnih podatkih. Pri intervjuju so bila vprašanja odprtega tipa, informacije sva dobili tudi s pomočjo podvprašanj (Priloga).

3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov

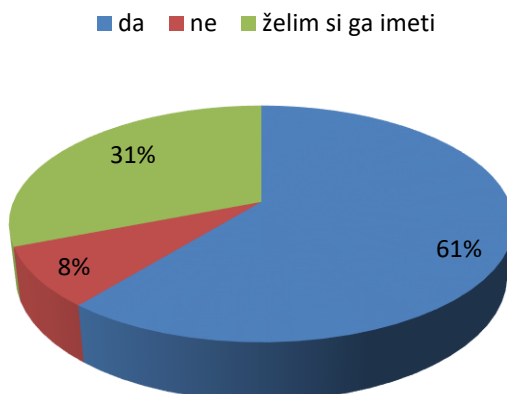
Anketa je bila izvedena na šoli v mesecu decembru in sicer v dopoldanskem času in v določenih razredih pri rednem pouku, v dogovoru s posameznim učiteljem. Anketo so učenci dobili v pisni obliki in je priloga tej raziskovalni nalogi.

3.1.4 Obdelava podatkov

Pridobljene podatke iz ankete sva obdelali, prešteli, uredili in grafično prikazali (pred tem sva uporabili statistično metodo) ter jih komentirali. Za razpravo sva uporabili metodo razlage in interpretacije. Z odgovori sva bili zadovoljni in so nama zelo pomagali pri nadaljnjem raziskovanju

3.2 REZULTATI

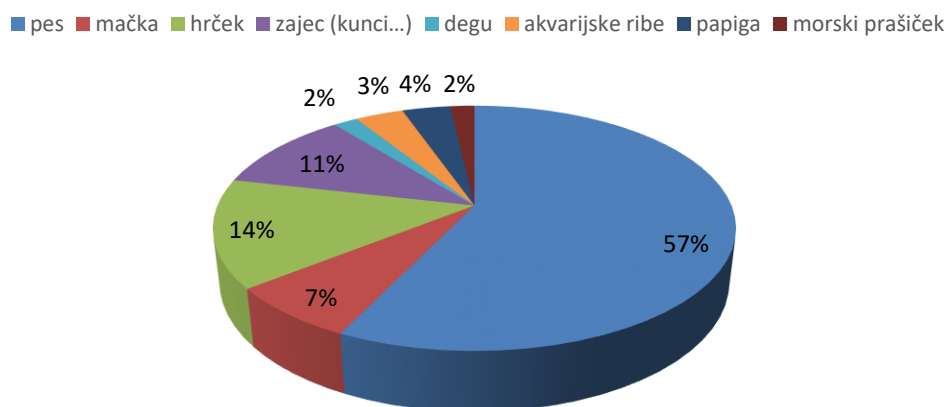
Hišni ljubljencek - da ali ne?

Graf 1: Ali imaš hišnega ljubljenceka?

61 % učencev je odgovorilo, da imajo hišnega ljubljenceka, 31 %, da ga nimajo in si ga želijo imeti, 8 % pa je na vprašanje odgovorilo z *ne*, ker nimajo hišnega ljubljenceka in si ga tudi ne želijo imeti.

Želim si hišnega ljubljenceka

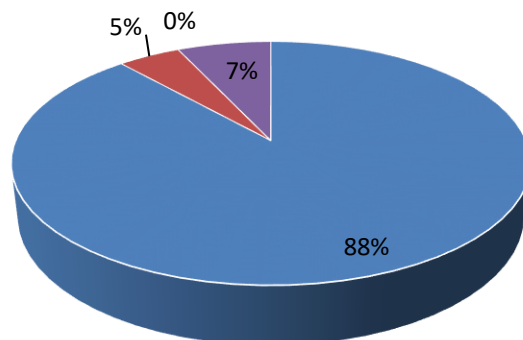

Graf 2: Katerega hišnega ljubljenceka bi imel?

Več kot polovica učencev bi imela psa, 14 % učencev bi doma imelo hrčka, za zajca oz. kunce se je odločilo 11 % učencev. Deguja, papigo, mačko, akvarijske ribe in morskega prašička pa si želijo imeti ostali učenci.

Razlogi za hišnega ljubljénčka

■ za družbo ■ za zabavo ■ da bi se hvalil z njim ■ za igro

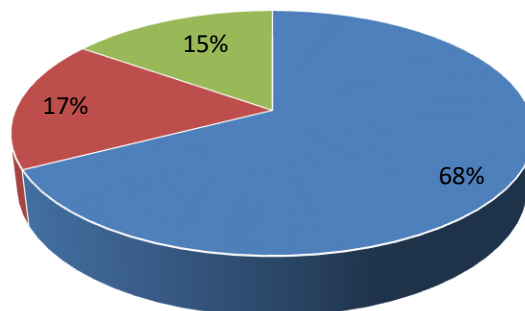

Graf 3: Zakaj si ga želiš imeti?

88 % učencev bi hišnega ljubljénčka imelo za družbo, 5 % učencev si ljubljénčka želi za zabavo. Niti en učenec ne bi imel hišnega ljubljénčka za to, da bi se hvalil z njim pred drugimi. 7 % učencev si ljubljénčka želi, da bi se z njim igrali.

Za hišnega ljubljénčka bi poskrbeli

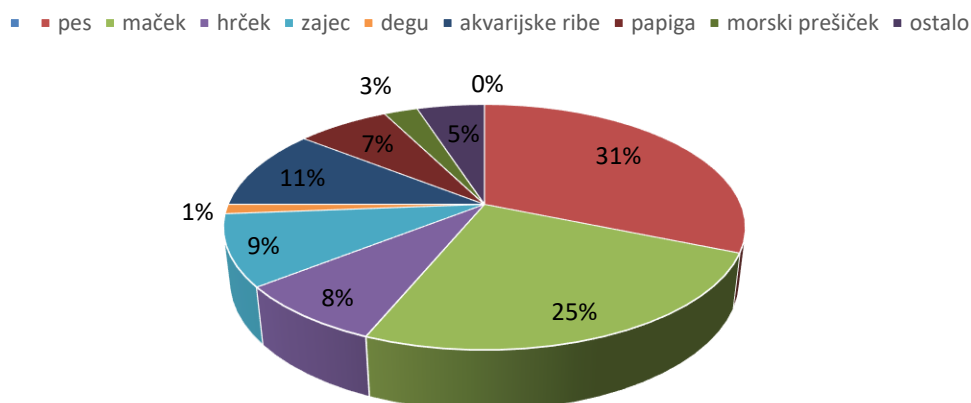
■ jaz ■ drugi družinski člani ■ vsi

Graf 4: Kdo bi skrbel za žival?

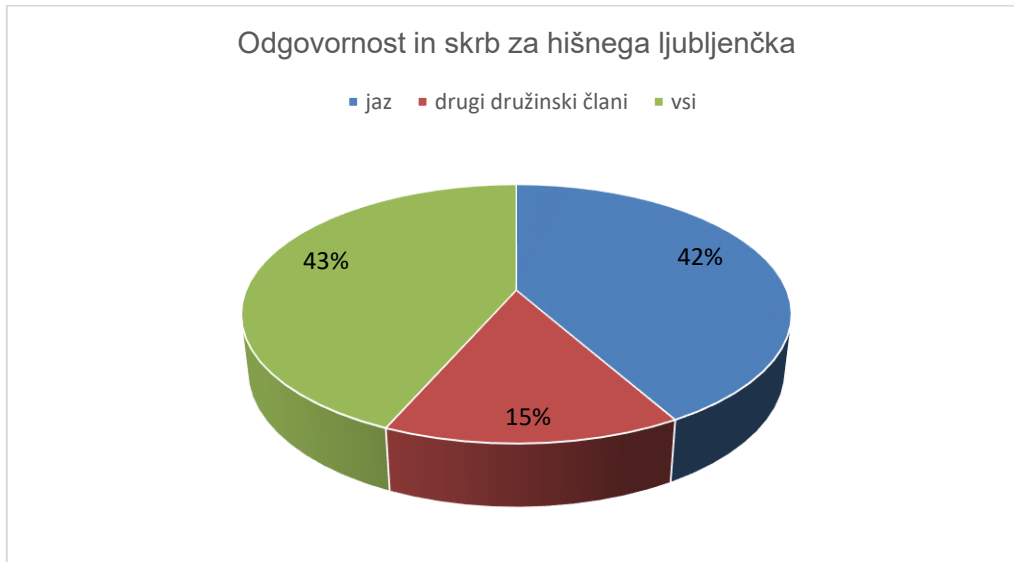
68 % učencev je prepričanih, da bi za žival skrbeli sami, 17 % učencev si želi, da bi za hišnega ljubljénčka skrbeli drugi člani družine, 15 % jih pa pričakuje, da bi za žival skrbeli vsi družinski člani, vključno z učencem.

Moj hišni ljubljeneček

Graf 5: Katero žival imaš doma?

31 % učencev ima doma psa, mačko 25 % učencev. Približno enako število jih ima hrčka (8 %), kunca (9 %) ali akvarijske ribe (11 %). Nekaj učencev ima za hišnega ljubljenečka papigo ali morskega prašička, tudi deguja. Pri nekaterih družinah imajo tudi več ljubljenečkov.

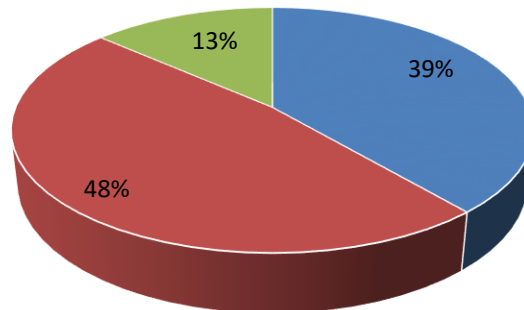

Graf 6: Kdo skrbi za hišnega ljubljenečka?

Da za žival skrbijo vsi, je odgovorilo 43 % anketiranih. 42 % jih za žival skrbi sama. Za žival pri 15 % učencev skrbijo tudi drugi družinski člani, vključno z anketirancem.

Nabava hišnega ljubljénčka

■ v trgovini za male živali ■ pri rejcu ■ drugje

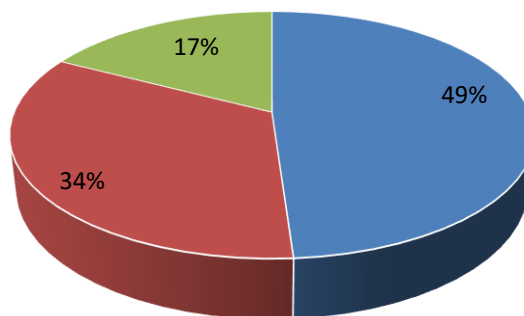

Graf 7: Kje si dobil hišnega ljubljénčka?

Malo manj kot polovica učencev je žival dobila ali kupila pri rejcu, približno tretjina učencev v trgovini za male živali, ostali učenci pa drugje.

Druženje s hišnim ljubljénčkom

■ do 1 ure ■ od 1 do 2h ur ■ več kot 2 ure

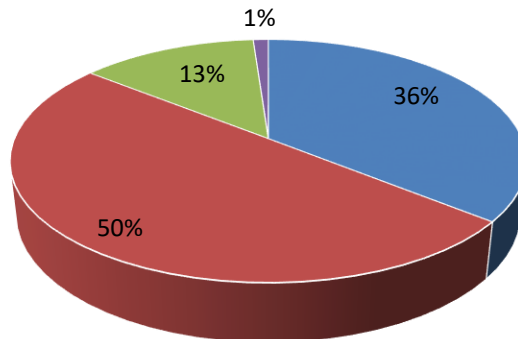

Graf 8: Koliko časa mu posvetiš na dan?

Polovica učencev se ljubljénčku posveti do 1 ure dnevno, skoraj tretjina učencev od 1 do 2 uri, ostali pa se hišnemu ljubljénčku posvetijo tudi več kot 2 uri na dan.

Vpliv hišnega ljubljénčka na razpoloženje posameznika

■ ko sem žalosten ■ ko sem vesel ■ ko mi gre slabo v šoli ■ kadarkoli

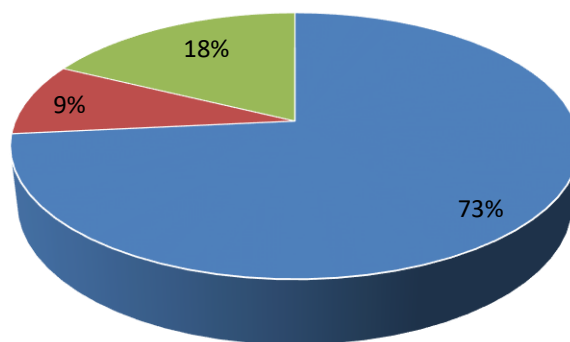

Graf 9: Kdaj se s svojo živaljo ukvarjaš?

Večina učencev se z živaljo ukvarja kadar so veseli. Več kot četrtno pa se z živaljo ukvarja, kadar so žalostni. Manj kot četrtno učencev večino časa preživi ob njem, kadar jim gre slabo v šoli. Le en odstotek učencev se z živaljo ukvarja kadarkoli.

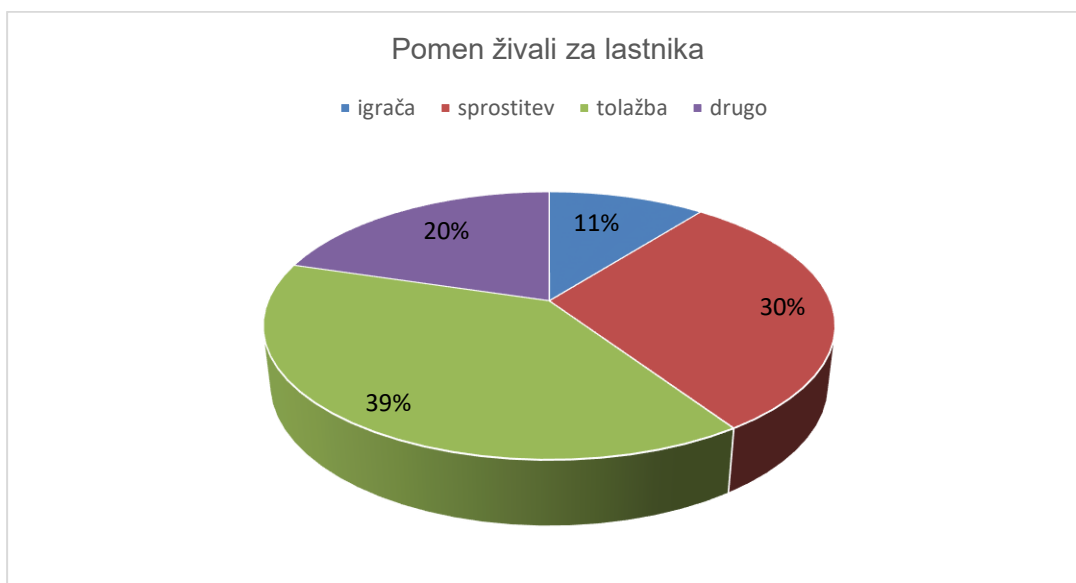
Hišni ljubljénček ali telefon?

■ da ■ ne ■ včasih

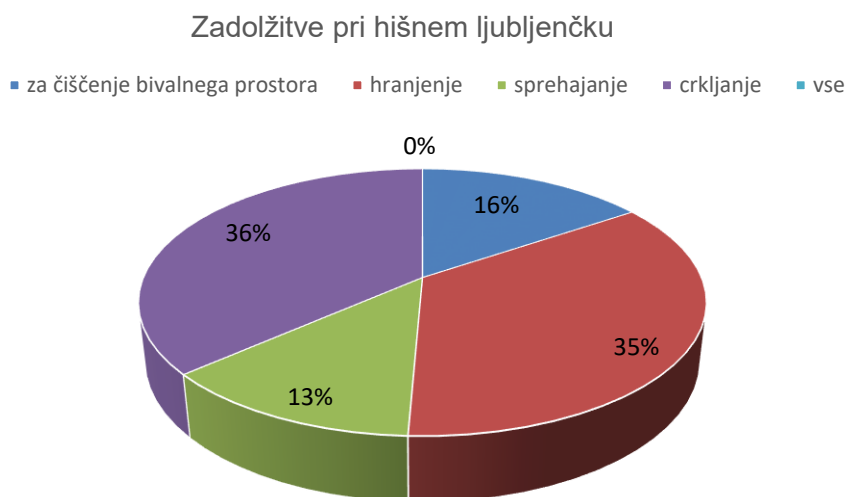
Graf 10: Ali ti žival pomeni več od telefona?

73 % učencem žival pomeni več od telefona. Da jim le včasih žival pomeni več od telefona, je odgovorilo 18 % anketiranih. Učencev, ki jim telefon pomeni več od njihove živali pa je 9 %.

Graf 11: Kaj ti pomeni žival?

Največ učencev (39 %) je odgovorilo, da jim žival pomeni tolažbo, 30 % sprostitev, 20 % anketirancem žival pomeni zabavo, prijatelja, družbo, živo bitje..., 11 % učencev pa je odgovorilo, da jim žival pomeni igračo.

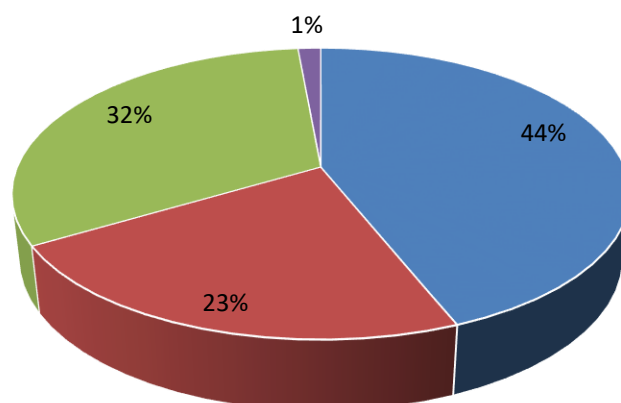

Graf 12: Za kaj si zadolžen pri hišnem ljubljenu?

36 % učencev je pri živali zadolžena za crkljanje, 35 % za hranjenje, 13 % za sprehajanje. 16 % učencev je pri živali zadolžena za vse.

Sobivanje in prijateljevanje s hišnim ljubljencem

■ 1 do 2 leti ■ manj kot eno leto ■ 2 do 4 leta ■ več kot 4 leta

Graf 13: Koliko časa ga že imaš?

Največ učencev (44 %) ima žival eno do dve leti. 32 % učencev ima žival dve do štiri leta, 23 % učencev pa ima žival manj kot eno leto. Le en odstotek učencev ima žival več kot štiri leta.

4 RAZPRAVA

Povsod po svetu imajo ljudje hišne ljubljence, vendar pa ni nujno, da znajo zanje tudi ustrezno skrbeti. Nekateri ljudje kupijo ljubljence le zato, da bi z njim služili (pasji boji,...), so pa tudi primeri, ko je človek kupil ljubljence, da bi ga zlorabljal (poskusi na živalih). Na srečo pa obstajajo tudi ljudje, ki živali spoštujejo in jih imajo radi. Kupijo jih predvsem za družbo in prijatelja. Zanj znajo lepo skrbeti, kar ljubljencu ogromno pomeni. Ko kupiš hišno žival v tistem trenutku prejmeš nekaj najbolj ljubkega in prijaznega na svetu, poleg tega pa tudi odgovornost za to nedolžno živalco. K odgovornosti pa spada: čist in varen dom; ustrezna, zadostna prehrana; čista, pitna voda; skrb za zdravje (veterina); dovolj gibanja ter kar je najpomembneje: skrb za njegovo počutje (da bo srečen, ker je s tabo).

Glede na najina predvidevanja in postavljene hipoteze na koncu raziskovanja ugotavljava naslednje:

Hipoteza 1: Večina osnovnošolcev si želi imeti vsaj enega hišnega ljubljence.

Hipotezo lahko potrdiva, saj si ga skoraj vsi anketiranci, ki še nimajo ljubljence doma, želijo imeti. Najbolj zaželen je pes, misliva, da zato, ker pravijo, da je človekov najboljši prijatelj. To sicer drži, kar pa ne pomeni, da druge živali niso prijetni hišni ljubljenci, kajti vsaka žival je posebna in čudovita na drugačen način.

Hipoteza 2: Hišni ljubljenci so večinoma družinski projekt in osnovnošolci ne skrbijo le sami zanje.

Hipoteza drži, saj skoraj tri četrtine učencev ne skrbi sama za žival. Veliko družin kupi ljubljence za vso družino in zanj praktično skrbijo vsi. Seveda pa nekatere družine kupijo žival le za enega družinskega člana, ki si ga zelo želi, zato potem sam odgovorno skrbi zanj (42%).

Hipoteza 3: Najbolj pogost hišni ljubljencek je pes.

Hipoteza drži in to sva pričakovali tak odgovor, vendar v zadnjem času psa v popularnosti dohiteva mačka, ki je dokaj popularen ljubljencek. Veliko ljudi ima raje mačjega kot pasjega prijatelja, saj so mačke bolj samostojne kot psi in bi cele dneve samo ležale in se čohale pri lastniku.

Hipoteza 4: S hišnim ljubljencem se učenci sproščajo.

Hipoteza ne drži. Na vprašanje: »Zakaj imajo doma hišnega ljubljence?«, je največ učencev odgovorilo, da za tolažbo in ne za sprostitev. Očitno se mnogi osnovnošolci zaupajo le svojemu ljubljencu, ko so žalostni, potrti ali slabe volje.

Hipoteza 5: Večina osnovnošolcev ima doma hišnega ljubljence več kot dve leti.

Ta hipoteza ne drži. Večina osnovnošolcev ima ljubljence manj kot dve leti, kar je razvidno tudi iz grafa številka 13. Očitno se je nekaj družin približno hkrati odločilo za »sprejem novega člana«.

Hipoteza 6: Hišni ljubljencek učencu pomeni več od telefona.

To popolnoma drži, kar lahko potrdiva in s pomočjo grafa številka 10 in odgovorov anketirancev. Lepo je zaključiti, da so živali v življenju žirovskega osnovnošolca pomembnejše od mobilnih naprav.

In naj še enkrat poudariva, da so za naju živali najčudovitejša bitja v vesolju. So zveste, predane lastniku in nikoli ne razočarajo. So pravi prijatelji in te nikoli ne pustijo na cedilu. Verjameva, da ni nobena žival zlobna. Če se pa lastniku tako zdi, je najbrž kriva neprimerna vzgoja in drugi vzroki.... Žalostno je, da so ljudje tako zlobni, da ubijajo ta čudovita bitja »za njihovo dobro«, medtem, ko nam one vedno stojijo ob strani in nam nikoli ne zamerijo. V glavnem: obožujeva živali.

5 ZAKLJUČEK

Za to raziskovalno nalogo sva se odločili, ker sva veliki ljubiteljici živali. Tudi sami imava doma hišna ljubljenska. S svojima ljubljenskoma se največkrat druživa, kadar nama je dolgčas, kadar sva žalostni ali veseli. Delo si pri oskrbi ljubljenska ponavadi porazdelimo. Svojima ljubljenskoma nudiva vse kar potrebujeta. Na dan se z ljubljenskoma druživa različno. Prav ta ljubljenska sta nama dala navdih za raziskovalno nalogo.

Sprva sva hoteli delati drugo temo, vendar se nama je zdela tema nezanimiva. Ob večkrat prebranih zanimivostih o hišnih ljubljenskih, sva se potem lažje odločili. Ko sva brskali po internetu, sva našli veliko informacij o hišnih ljubljenskih. Na voljo sva imeli tudi nekaj knjig, vendar sva raje iskale podatke po spletu. V nadaljevanju raziskovanja sva sestavili anketni vprašalnik za učence naše šole.

Ko sva analizirali vprašalnike, sva našli tudi na nekoliko nenavadne podatke, ki so naju presenečali. S pomočjo teh podatkov sva dobili še več idej za raziskovanje.

Zanimalo naju je tudi, kakšen pomen so imeli hišni ljubljenski včasih, zato sva anketirali najine stare starše, ki so nama povedali veliko podatkov o hišnih ljubljenskih, ko so bili sami otroci.

Z anketnim vprašalnikom sva ugotovili katere ljubljenske imajo učenci naše šole najpogosteje doma. Presenetilo naju je, da se veliko družin odloči za psa. Po najinem mnenju taka izbira pomeni zelo veliko ali največjo nalogo in odgovornost za lastnika.

V tej raziskovalni nalogi sva se veliko novega naučili in izvedeli tudi stvari, ki jih prej nisva vedeli.

Pri raziskovanju naju je zanimalo, kakšno vlogo so imeli ljubljenski v preteklosti. Najini stari starši so živeli na bolj oddaljenemu kraju od mesta. Včasih so živali doma imeli le za prehrano. Živali, ki so jih imeli doma so bile kokoši, krave, prašiči, koze in mačke. Za živali so skrbeli starši s pomočjo otrok. Dajale so jim dobrine, kot so kruh, mleko in mlečni izdelki, volno za oblačila, jajca in meso. Kot otroci so doma imeli mačke, ki so jim bili hišni ljubljenski. Z njimi so se igrali samo otroci.

Anketo je izpolnjevalo 162 učencev od tega 83 moških in 79 žensk. Nekateri odgovori na vprašanja so naju tudi presenetili, kot na primer, da imajo učenci doma škorpijona. Posamezniki imajo tudi več živali in jim posvetijo veliko časa na dan. Učenci so hišne ljubljenske posvojili tudi iz zavetišča, nekateri so žival našli na ulici in prevzeli odgovornost do nje.

Zelo sva ponosni, da je na naši šoli toliko učencev, ki se odgovorno obnašajo do svoje živali in skrbijo zanjo tudi že več kot štiri leta... V tej raziskovalni nalogi sva se izvedeli tudi veliko novega o učinkovitih terapijah s pomočjo živali.

6 VIRI IN LITERATURA

Jerič, R. *Spoznavajmo akvarijske ribe*. Ljubljana: ČZP Kmečki glas, 1984.

<https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201102673.pdf>, januar 2020

<https://www.biblos.si/isbn/9789612513863>, januar 2020

<https://www.dzzz.si/novice/baza-znanja/odgovorno-odlocanje-za-ljubljencka>, december 2019

<https://www.dominvrt.si/kako-izbrati-hisnega-ljubljencka-za-vas-dom.html>, december 2019

<http://clanki.kupimprodam.si/pravilna-oskrba-psa-najzvestejsega-clovekovega-prijatelja/>, januar 2020

<http://www.dzzz-posavje.org/osnovna-oskrba-ma269k.html>, januar 2020

<https://www.primavet.si/kunci-in-skrb-zanje/>, januar 2020

<https://ekobutik.si/house/skrb-za-akvarij-rastline-in-ribe-korak-za-korakom-navodila-za-dnevne-in-tedenske-manipulacije>, februar 2020

<https://www.zavod-pet.si/wpcontent/uploads/2018/12/horvat-kokalj-valentina.pdf>

<https://vizita.si/rubrika/zdravje/terapija-s-pomocjozivali.htm>, februar 2020

7 PRILOGE

Priloga 1

ANKETA

Sva učenki Sara Kosmač in Ana Mali iz 7. razreda in delava raziskovalno nalogo na temo hišnih ljubljencev. Anketa je anonimna. Prosiva vas, da odgovorite na zastavljena vprašanja, ki jih bova uporabili pri raziskovanju. Za vaše odgovore se vam najlepše zahvaljujema.

Ana, Sara

Spol: M Ž Razred: _____

1. Ali imaš hišnega ljubljencev?

- a) Da b) Ne c) Želim si ga imeti

1A) Če ga nimaš, katerega hišnega ljubljencev bi imel?

- a) pes b) mačka c) hrček d) zajec (kunci...)
e) degu f) akvarijske ribe g) papiga h) drugo: _____

1B) Če si ga želiš, zakaj ga želiš imeti?

- a) za družbo b) da bi se hvalil z njim c) drugo: _____

1C) Kdo bi skrbel za žival, če bi jo imel?

- a) sam b) drugi družinski člani c) drugo: _____

2. Katero žival- hišnega ljubljencev imaš doma?

- a) Pes b) mačka c) hrček d) zajec (kunci...)
e) degu f) akvarijske ribe g) papiga h) drugo: _____

3. Kdo skrbi za hišnega ljubljencev?

- a) jaz b) drugi družinski člani c) drugo: _____

4. Kje si dobil hišnega ljubljencev?

- a) v trgovini za male živali b) pri rejcu c) ostalo: _____

5. Koliko časa mu posvetiš na dan?

- a) do 1 ure b) od 1 do 2h ur b) več kot dve uri

6. Kdaj se s svojo hišno živaljo ukvarjaš?

- a) ko sem žalosten-na b) ko sem vesel-a c) ko mi gre slabo v šoli
d) ostalo: _____

7. Ali ti žival pomeni več od telefona?

- a) da b) ne c) včasih

8. Kaj ti pomeni žival?

- a) igrača b) sprostitev c) tolažba d) drugo: _____

9. Za kaj si zadolžen pri hišnem ljubljencev?

- a) čiščenju bivalnega prostora b) hranjenje c) sprehajanje
d) crkljanje d) za vse e) drugo: _____

10. Koliko časa ga že imaš?

- a) 1 do 2 leti b) manj kot eno leto c) 2 do 4 leta d) več kot 4 leta

Priloga 2

HIŠNI LJUBLJENČKI NEKOČ - intervju

Starost: _____

Spol: M Ž

1. Kje ste živeli kot otrok?

2. Katere živali ste imeli doma? _____

3. Za kakšne namene ste imeli živali? _____

4. Kdo je skrbel zanje?

5. Če ste imeli hišnega ljubljence, kakšno vlogo je imel pri hiši?
